

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายจิรนิติ หะวานนท์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒/๒๕๖๘

เรื่องพิจารณาที่ ๒๕/๒๕๖๗

วันที่ ๑๕ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง { ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ ผู้ร้อง
- ผู้ถูกร้อง

ประเด็นวินิจฉัย

พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๔ (๔) และมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๒) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม หรือไม่

ความเห็น

ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ ส่งคำโต้แย้งของผู้คัดค้านในคดีหมายเลขดำที่ ลต อบจ ๑/๒๕๖๗ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๔ (๔) และมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๒) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม หรือไม่

คดีนี้ ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ มีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๕ ให้มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ดที่ได้มีการเลือกตั้งไปแล้วในวันอาทิตย์ที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๓ ใหม่ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ดประกาศให้มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ดใหม่ โดยกำหนดให้เลือกตั้งในวันอาทิตย์ที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๕ กำหนดระยะเวลาสมัครรับเลือกตั้งวันที่ ๒๒ - ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๕ ผู้คัดค้านเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งในครั้งนี้ด้วย โดยสมัครเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๕ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ดประกาศรับสมัครผู้คัดค้านเมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๕ แต่ผู้คัดค้านไม่ได้รับเลือกตั้งก่อนประกาศผลการเลือกตั้ง มีผู้ร้องคัดค้านว่า เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๕ ผู้คัดค้านกับพวก

มอบเงินให้แก่ชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้านในอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนให้แก่ผู้คัดค้าน คณะกรรมการการเลือกตั้งได้สวนแล้วเห็นว่า กรณีปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้คัดค้านกับพวกมอบเงินให้แก่ชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้านในอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนให้แก่ผู้คัดค้าน เป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๒) เป็นเหตุให้การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ดในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้คัดค้านเกิดการเลือกตั้งที่ไม่ได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรมตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๐๘ วรรคสอง คณะกรรมการการเลือกตั้งยื่นคำร้องขอให้ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ มีคำสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้คัดค้านเป็นเวลาสิบปีตามมาตรา ๑๐๘ วรรคสอง

ผู้คัดค้านโต้แย้งว่า ผู้คัดค้านเข้าร่วมงานวันกำนันผู้ใหญ่บ้านและมอบเงินสนับสนุนการจัดกิจกรรมให้แก่ชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้านเมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๕ นั้น ยังไม่มีการประกาศให้มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ดใหม่ ทำให้ยังไม่มีผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด การกระทำของผู้คัดค้านกับพวกจะเป็นความผิดต่อเมื่อมีการกำหนดเวลาให้มีการเลือกตั้งในเขตท้องที่ใดแล้วเท่านั้น การที่พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๔ (๔) กำหนดให้การหาเสียงเลือกตั้งกระทำได้ตั้งแต่วันที่ที่มีคำสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่เป็นการบัญญัติกฎหมายให้มีผลบังคับใช้ทันทีโดยไม่มีประกาศให้บุคคลโดยทั่วไปทราบถึงกรณีตำแหน่งว่างลงหรือวันที่มีคำสั่งให้เลือกตั้งใหม่ เป็นการพันวิสัยที่บุคคลทั่วไปจะทราบได้ ทำให้เกิดการได้เปรียบหรือเสียเปรียบ เกิดความไม่สุจริตและไม่เที่ยงธรรม บทบัญญัติดังกล่าวเป็นบทบัญญัติที่มีผลย้อนหลังเพื่อลงโทษการกระทำที่เกิดขึ้นก่อน และการที่มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๒) ไม่ได้กำหนดช่วงเวลาของการบังคับใช้มาตราดังกล่าวไว้ และนำกำหนดเวลาหาเสียงเลือกตั้งตามมาตรา ๖๔ (๔) มารวมเป็นกำหนดเวลาในการบังคับใช้กับการกระทำที่ใดเพื่อจูงใจผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๒) เป็นบทบัญญัติที่ไม่ชัดเจนและขัดแย้งกันเอง ทำให้เกิดความไม่เที่ยงธรรมและไม่เป็นแนวทางเดียวกันในการเลือกตั้ง เนื่องจากเมื่อพ้นกำหนดเวลาตามมาตรา ๖๔ (๔) แล้ว มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๒) จะไม่มีผลบังคับใช้กับการกระทำที่อาจเป็นการทุจริตการเลือกตั้งของผู้สมัครหลังจากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วอีกต่อไป พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๔ (๔) และมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๒) เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพนอกเหนือไปจากที่กำหนดในรัฐธรรมนูญ ขัดต่อหลักนิติธรรม เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควร

กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีผลใช้บังคับเฉพาะแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ขัดต่อหลักความเสมอภาค และเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗

เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ เป็นบทบัญญัติเงื่อนไขการตรากฎหมายจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลไว้ว่า ต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ ทั้งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง เป็นบทบัญญัติกำหนดหลักความเสมอภาคของบุคคล วรรคสาม กำหนดห้ามการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล

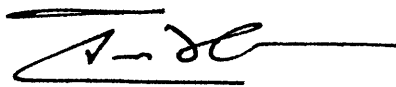
สำหรับการปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้ง” วรรคสอง บัญญัติว่า “ผู้บริหารท้องถิ่นให้มาจากการเลือกตั้งหรือมาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่นหรือในกรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ จะให้มาโดยวิธีอื่นก็ได้ แต่ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนด้วย ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” วรรคสาม บัญญัติว่า “คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้งและผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง และหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งต้องคำนึงถึงเจตนารมณ์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามแนวทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญด้วย” เนื่องจากพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งบังคับใช้อยู่ในขณะรัฐธรรมนูญประกาศใช้นั้นยังไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ จึงมีการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ โดยพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๔ บัญญัติว่า “เพื่อประโยชน์แห่งความเที่ยงธรรมและเป็นระเบียบเรียบร้อย ให้ผู้สมัครหาเสียงเลือกตั้งได้ภายในกำหนดเวลา ดังต่อไปนี้ ... (๔) ในกรณีมีการสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ให้กระทำได้ตั้งแต่วันที่คำสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่จนถึงเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกาของวันก่อนวันเลือกตั้ง...” และมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้สมัครหรือผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนให้แก่ตนเองหรือผู้สมัครอื่น ใ้ทั้งดเว้นการลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครหรือการชักชวนให้ไปลงคะแนนไม่เลือกผู้ใดเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้ ... (๒) ให้ เสนอให้ หรือสัญญาว่าจะให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อมแก่ชุมชน สมาคม มูลนิธิ วัดหรือศาสนสถานอื่น สถานศึกษา สถานสงเคราะห์ หรือสถาบันอื่นใด ...”

ข้อโต้แย้งของผู้คัดค้านที่ว่า การที่พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๔ (๔) กำหนดให้การหาเสียงเลือกตั้งกระทำได้ตั้งแต่วันที่มิได้สั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ โดยที่ยังไม่มีการประกาศให้บุคคลทั่วไปทราบถึงกรณีที่ตำแหน่งว่างลงหรือวันที่มิได้สั่งให้เลือกตั้งใหม่ เป็นการพันวิสัยที่บุคคลทั่วไปจะทราบได้ ทำให้เกิดการได้เปรียบหรือเสียเปรียบเกิดความไม่สุจริตและไม่เที่ยงธรรม บทบัญญัติดังกล่าวเป็นบทบัญญัติที่มีผลย้อนหลังเพื่อลงโทษการกระทำที่เกิดขึ้นก่อนประกาศให้มีการเลือกตั้งใหม่ และการที่มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๒) ไม่ได้กำหนดช่วงเวลาของการบังคับใช้และนำกำหนดเวลาหาเสียงเลือกตั้งตามมาตรา ๖๔ (๔) มารวมเป็นกำหนดเวลาในการบังคับใช้กับการกระทำการใดเพื่อมุ่งให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๒) เป็นบทบัญญัติที่ไม่ชัดเจนและขัดแย้งกันเอง นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติเกี่ยวกับการตรวจสอบก่อนการเข้าสู่ตำแหน่งของสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นอยู่สองประการ คือ ประการแรกตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกตั้ง และประการที่สองตรวจสอบกรณีผู้สมัครรับเลือกตั้งกระทำการทุจริตในการเลือกตั้งหรือรู้เห็นกับการกระทำของบุคคลอื่น หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือการควบคุมให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ซึ่งสอดคล้องกับการตรวจสอบก่อนเข้าสู่ตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ โดยมีเจตนารมณ์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ บัญญัติไว้ สำหรับการควบคุมให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยเรียบร้อย สุจริตและเที่ยงธรรมเกี่ยวกับระยะเวลาหาเสียงเลือกตั้ง พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๔ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) บัญญัติสอดคล้องกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๖๘ (๑) (๒) (๓) (๔) มาตรา ๗๐ และมาตรา ๗๙ กล่าวคือ ในกรณีเป็นการเลือกตั้งอันเนื่องมาจากครบวาระหรือครบอายุให้กระทำได้ตั้งแต่วันที่ร้อยแปดสิบวันก่อนวันครบวาระหรือครบอายุจนถึงเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกาของวันก่อนวันเลือกตั้ง ในกรณีเป็นการเลือกตั้งอันเนื่องมาจากมีการยุบสภา ให้กระทำได้ตั้งแต่วันยุบสภาหรือวันที่ถือว่ามีการยุบสภาจนถึงเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกาของวันก่อนวันเลือกตั้ง ในกรณีที่เป็นการเลือกตั้งอันเนื่องมาจากตำแหน่งว่างอันมิใช่เพราะเหตุครบวาระหรือครบอายุ ให้กระทำได้ตั้งแต่วันที่ตำแหน่งว่างลงจนถึงเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกาของวันก่อนวันเลือกตั้ง ในกรณีที่มีการสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ ให้กระทำได้ตั้งแต่วันที่มิได้สั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่จนถึงเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกาของวันก่อนวันเลือกตั้ง ในกรณีที่มีการสั่งให้มีการออกเสียงลงคะแนนใหม่ ผู้ใดจะหาเสียงเลือกตั้งมิได้ เว้นแต่คณะกรรมการการเลือกตั้งจะมีมติเป็นอย่างอื่นโดยคำนึงถึงความสุจริตและเที่ยงธรรม จะเห็นได้ว่าระยะเวลาหาเสียงเลือกตั้งไม่ว่า

กรณีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กำหนดระยะเวลาเริ่มต้นและระยะเวลาสิ้นสุดในการหาเสียงไว้ชัดเจนแน่นอน ทั้งนี้ เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยเรียบร้อย สุจริตและเที่ยงธรรม โดยผู้สมัครรับเลือกตั้งทุกคนมีสิทธิเริ่มต้นหาเสียงและยุติการหาเสียงพร้อมกัน อันเป็นการป้องกันมิให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใดได้เปรียบผู้สมัครอื่น ทั้งการกำหนดระยะเวลาการหาเสียงเลือกตั้งอยู่ในหมวดของค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งและวิธีการหาเสียง โดยผู้สมัครรับเลือกตั้งจะต้องวางแผนใช้จ่ายในการเลือกตั้งภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวไม่เกินกำหนดที่ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดประกาศ ทั้งตามมาตรา ๑๒ เมื่อมีกรณีต้องมีการเลือกตั้ง ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยความเห็นชอบของผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดต้องประกาศกำหนดเรื่องวันเลือกตั้ง วันรับสมัครเลือกตั้ง สถานที่รับสมัครเลือกตั้ง จำนวนสมาชิกสภาท้องถิ่นที่จะมีการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งหรือผู้บริหารท้องถิ่นในเขตเลือกตั้ง จำนวนเขตเลือกตั้ง และหลักฐานการสมัครรับเลือกตั้ง โดยต้องปิดประกาศไว้ ณ ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น และสถานที่อื่นตามที่ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นสมควร จึงมิใช่เป็นกรณีที่ไม่มีประกาศให้บุคคลโดยทั่วไปทราบ และการที่บุคคลใดไม่ทราบว่าศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ ไม่ใช่กรณีมีปัญหาเกิดจากบทบัญญัติแห่งกฎหมาย แต่เป็นปัญหาของตัวบุคคล แม้ประกาศของผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเกิดขึ้นหลังการสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ของศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคก็ตาม แต่การกำหนดให้เริ่มต้นหาเสียงนั้น พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๔ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๖๘ มาตรา ๗๐ และมาตรา ๗๙ บัญญัติให้มีการหาเสียงเลือกตั้งก่อนการประกาศรับสมัครเลือกตั้งทั้งสิ้น ในกรณีการเลือกตั้งใหม่หากช่วงเวลาตั้งแต่ศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคมีคำสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่จนถึงวันที่ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศกำหนดให้มีการเลือกตั้ง ไม่เป็นช่วงระยะเวลาของการหาเสียงก็จะเกิดช่องว่างให้ผู้สมัครที่ไม่สุจริตหาเสียงเลือกตั้งล่วงหน้าโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบในระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้งด้วยกัน การกำหนดให้การหาเสียงเลือกตั้งอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ตั้งแต่วันที่มิคำสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ จะทำให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งหาเสียงเลือกตั้งเป็นไปด้วยความเรียบร้อย สุจริตและเที่ยงธรรม มาตรา ๖๔ (๔) ไม่ได้เป็นบทบัญญัติที่มีผลย้อนหลังเพื่อลงโทษการกระทำที่เกิดขึ้นก่อน ส่วนมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๒) เป็นบทบัญญัติในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตการเลือกตั้ง เพื่อให้เกิดการแข่งขันในระหว่าง

ผู้สมัครรับเลือกตั้งอย่างเป็นทางการ อันจะส่งผลให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม แม้พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๒) ไม่ได้กำหนดระยะเวลาบังคับใช้ไว้ แต่เป็นที่เข้าใจของวิญญูชนได้ว่าเป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับในช่วงระยะเวลาหาเสียงเลือกตั้งนั่นเอง มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๒) ไม่ใช่บทบัญญัติที่ไม่ขัดแย้ง ดังที่ผู้คัดค้านกล่าวอ้าง พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๔ (๔) และมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๒) ไม่ใช่บทบัญญัติที่จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคล นอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ ไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ ไม่กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ไม่ขัดต่อหลักความเสมอภาค และไม่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๔ (๔) และมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๒) ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม

(นายจิรนิติ หะวานนท์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ